Třipansky kamen
Liščí
Liščí potok
Jáchymův vrch 461 m
Luční potok
Olšení potok
Sohlandský rybník
Anenský vrch 429 m
Hraniční
Poštovní
Zámecký rybník
Zámek a zámečký park
Lipová
Vlčí prameny
Pivovarská louka
Mlýnská
Vilémovský potok
Lipová u Šluknova
Vilémov u Šluknova
Vilémovská
Hřbitovní

Legenda / Legende

- křížek / Kreuz
- obraz / Bild
- kaple / Kapelle
- hřbitov / Friedhof
- památný strom / Geschützter Baum
- altán / Laube
- pomník padlých / Kriegerdenkmal
- socha / Statue
- pitevna / Seziersaal
- pramen / Quelle
- letní kino / Sommerkino
- kostel / Kirche
- lesní divadlo / Waldtheater
- infocentrum / Infozentrum
- křížová cesta / Kreuzweg
- vyhlídka / Aussicht
- naučná stezka / Lehrpfad
- kostelní stezka / Kirchsteig
- farská cesta / Pfarrweg
- památná alej / Geschützte Allee

Křížky / Kreuze

1. Schiktanzův kříž / Schiktanzkreuz
2. Kříž u kapličky / Kapellen Kreuz
3. Potoční kříž / Bach Kreuz
4. Helzelův kříž / Helzel Kreuz
5. U Starého mlýna / Bei der alten Mühle
6. Klimtův kříž / Klimts Kreuz
7. Koferův kříž / Kofers Kreuz
8. Häuslerův kříž / Häuslers Kreuz
9. Hessův kříž / Hessen Kreuz
10. Gotthardtův kříž / Gotthardts Kreuz
11. Klášterní kříž / Das Kloster Kreuz
12. Letzborův kříž / Letzbors Kreuz
13. Kříž řezníka Richtera / Richter Fleischers Kreuz
14. Kříž sedláka Franzeho / Bauern Franzen Kreuz
15. Kříž na Školním vrchu / Das Kreuz am Schulberg
16. Kostelní kříž / Kirchenkreuz
17. Kunertův kříž / Kunerts Kreuz
18. Křížek Pátera Pietschmanna / Kreuz Pfarrer Pietschmann
19. Černý kříž / Das Schwarze Kreuz
20. Kříž Rybničního kováře / Teichschmieds Kreuz
21. Ježíš na Janově mostu / Der Heiland auf der Johannesbrücke
22. Kříž U Pivnice / Das Bierhallen Kreuz
23. Kříž hrnčíře Wünscheho / Wünsche Töppers Kreuz
24. Křížek sládka Bäcka / Bräuer Bäcken Kreuz
25. Maazův kříž / Maazen Kreuz
26. Klötzelův kříž / Klötzels Kreuz
27. Lemfeldův kříž / Lemfelds Kreuz
28. Kříž na borovici u letiště / Kreuz an einer Kiefer beim Flugplatz
29. Hillův kříž / Hillen Kreuz
30. Schierzův kříž / Schierzen Kreuz
31. Grohmannův kříž / Grohmanns Kreuz

Sochy / Statuen

1. Socha svatých Šimona a judy / Statue hl. Simon u Juda
2. Socha sv. Josefa / Die Statue des hl. Josef
3. Socha Jana Nepomuckého / Die Johannesstatue
4. Kutscherova soška / Kutscheras Statue
5. Thomsova Matka Boží / Thomsen Muttergottes

Pomníky / Denkmal

1. Pomník padlých / Kriegerdenkmal
2. a 3. Pomník padlých / Kriegerdenkmal
4. Hrob svobodného pána Fragsteina z Niemsdorfu / Grab des Freiherrn Fragstein von Niemsdorf
5. Schillerův pomník / Schillerdenkmal
6. Röslerův pamětní kámen / Röslers Gedenkstein

Obrazy / Bilder

1. Obraz obuvníka Reinische / Reinisch Schusters Bild
2. Riedlův obraz / Riedels Bild
3. Hoffmannův obraz / Hoffmanns Bild
4. Tschöppův obraz / Tschöppen Bild
5. Kettnerův obraz / Kettners Bild
6. Gromův obraz / Gromen Bild
7. Obraz Nejsvětější srdce Ježíšovo / Bild des Heiligsten Herzens Jesu
8. Obraz Anežky České / Das Bild Agnes von Böhmen
9. Pilzův obraz / Pilzen Bild
10. Obraz na Akátu / Das Akatien Bild
11. Obraz u Zámeckého rybníka / Das Bild am Schlossteich
12. Korunovace Panny Marie / Maria Krönung
13. Obraz na lípě u Hladového rybníka / Das Lindenbild beim Hungerteich
14. Obraz na Harfové lípě / Das Bild an der Harfenlinde
15. Obraz U Širokého lesa / Das Bild beim Breiten Busche
16. Obraz u Tränkeho lesa / Das Bild am Tränkebusch
17. Obraz rodiny Novákových / Bild der Familie Novák
18. obraz Franze Riedla / Riedel Franzen Bild
19. Obraz Aloise Riedela / Riedel Alisn Bild
20. Thumeho obraz / Thumens Bild
21. Reicheltův obraz / Reichelts Bild
22. Tovární obraz / Das Fabriks Bild
23. obraz Panny Marie Pomocné/ Mariahilfbild
24. Rudolfův obraz / Rudolfs Bild
25. Sachsův obraz / Sachsen Bild
26. Obraz pekaře Hermanna / Hermann-Bäckn Bild
27. Obraz obchodníka Hentschela / Laden-Hentschels Bild
28. Obraz v Dolní lipové aleji / Das Bild in der niederen Lindenallee
29. Obraz na Zámeckém mlýnu / Das Bild an der Schlossmühle

Kaple / Kapelle

1. Mariánská kaple v Liščím / Marien Kapelle in Röhrsdorf
2. Kaple svatého Jáchyma / Kapelle des heiligen Joachym
3. Kaple Ludvíkovo zátiší / Kapelle Ludwigsruh
4. Kaple sv. Anny / Kapelle hl. Anna
5. Ježíš / Der Heiland – kapličková boží muka / Breitpfeiler
6. Hřbitovní kaple / Friedhofkapelle

O Lipové / Lipová

První písemná zmínka o obci pochází z roku 1346, kdy je Hainspach (Lipová) zmiňována jako léno pánů z Tolštejna. Roku 1566 pak vzniklo samostatné panství Hainspach. Lipovský zámek patřil k jednomu z nejstarších panských sídel v kraji. Starý zámek byl postaven kolem roku 1500. V letech 1675–1677 nechal tehdejší majitel panství Slawata z Chlumu a Košumberka založit zámecký rybník velký 11,46 ha. Nový zámek byl vybudován v letech 1737–1739 z iniciativy starohrabětem Leopolda Antona Salm-Reifferscheida, zároveň byl starý zámek v té době včleněn do pivovaru z roku 1566. Roku 1750 došlo k povýšení obce císařským dekretem na městys a propůjčení znaku. Až do roku 1946 byla Lipová sídlem okresního soudu s věznicí, jeho budova byla postavena roku 1894-6. Po druhé světové válce byla většina Němců odsunuta do Německa a oblast dosídlena Čechy nejen z českého vnitrozemí. Počet obyvatel Lipové se po roce 1945 skokově snížil z přibližně z dvou a půl tisíc na šest set. Vedle německého názvu Hainspach, který platil do roku 1945, se od 1. republiky až do roku 1948 používal i český název „Haňšpach" od tohoto byl stanoven úřední název „Lipová".

Die erste schriftliche Erwähnung der Gemeinde stammt aus dem Jahr 1346, als Hainspach als Lehen der Herren von Tollenstein erwähnt wird. 1566 entstand dann die eigenständige Herrschaft Hainspach. Das Hainspacher Schloss war einer der ältesten Herrschaftssitze in der Region. Das Alte Schloss wurde um das Jahr 1500 gebaut. In den Jahren 1675–1677 ließ der damalige Herrschaftsbesitzer Slawata von Chlum und Koschumberg den 11,46 ha großen Schlossteich anlegen. Das neue Schloss wurde in den Jahren 1737–1739 auf Initiative des Altgrafen Leopold Anton Salm-Reifferscheidt-Hainspach errichtet, gleichzeitig wurde das Alte Schloss damals in die Brauerei aus dem Jahr 1566 Integriert. 1750 wurde die Gemeinde durch kaiserliches Dekret zum Marktflecken erhoben und bekam ein Wappen verliehen. Bis 1946 war Lipová Sitz des Beziksgerichts mit Gefängnis, dessen Gebäude 1894-96 errichtet worden war. Nach dem Zweiten Weltkrieg wurden die meisten Deutschen nach Deutschland abgeschoben und das Gebiet von Tschechen nicht nur aus dem tschechischen Landesinneren besiedelt. Die Einwohnerzahl von Lipová ging nach 1945 sprungartig von etwa zweieinhalbtausend auf sechshundert zurück.

Der Ort Hainspach verlier seine Benennung im Jahre 1945, bis 1948 wurde der tschechische Name Haňšpach verwendet. Ab dieses Jahr is der Ort als Lipová benant.

Obec Lipová
čp. 422
407 81 Lipová

tel.: +420 412 391 390
e-mail: info@lipova.cz
web: www.lipova.cz

foto: Milan Baťha
Klára Svobodová

Podklady: Hana a Werner Hentschelovi
Grafická úprava: Zdeněk Štandera

Lipová

Kostel svatých Šimona a Judy / Kirche der hl. Simon und Juda

Podstávkový dům č.p. 424 s infocentrem / Umgebindehaus Nr. 424 mit Infozentrum